

PATVIRTINTA
Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko
2012 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. V-134
(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų ministerijos
viršininko
2024 m. gegužės 21 d. įsakymo Nr. V-172
redakcija)

**INDIVIDUALIĄ PREKYBOS VEIKLĄ TURGAVIETĖSE VYKdanČIŲ GYVENTOJŲ
KONTROLINIS KLAUSIMYNAS**

**I SKYRIUS
INDIVIDUALIĄ PREKYBOS VEIKLĄ TURGAVIETĖSE¹ VYKdanČIŲ GYVENTOJŲ
KONTROLINIO KLAUSIMYNO LENTELĖ**

Operatyvaus patikrinimo pavidimo data, numeris

Fizinio asmens vardas, pavardė, asmens kodas,
gyvenamosios vietos adresas

Verslo liudijimo / individualios veiklos pažymos numeris

Verslo liudijimo / individualios veiklos pažymos galiojimo laikotarpis

Veiklos, kuriai vykdyti išduotas verslo liudijimas / individualios veiklos
pažyma, pavadinimas

Patikrinimo pradžios laikas

metai, mėnuo, diena, valanda, minutės

Patikrinimo pabaigos laikas

metai, mėnuo, diena, valanda, minutės

Tikrinimą atliko / vizitavo

pareigų pavadinimas, vardas, pavardė, parašas

Eil. Nr.	Reikalavimas (tikrinama per patikrinimą prekybos vietoje)	Teisės akto straipsnis (-iai) ir / ar jo dalis, punktas (-ai) ir / ar papunktis (- iai)	Atitikties reikalavimui			
			Taip	Ne	Neak- tualu / Netik- rinta	Pastabos
1.	Ar gyventojas yra įsigijęs verslo liudijimą?	2 straipsnio 22 dalis, 6 straipsnio 3–5 dalys, 10 straipsnio 2 dalis ir 26 straipsnis [1] ² , 1, 4 ir 5 punktai [6]	☐	☐	☐	
2.	Ar gyventojas yra įsiregistravęs į Mokesčių mokėtojų registrą kaip vykdančią individualią veiklą?	4 punktas [11], 35 straipsnio 2 dalis [1], 46 straipsnis [3], 6.1 ir 9.5 papunkčiai [13]	☐	☐	☐	
3.	Ar faktiškai vykdoma veikla atitinka verslo liudijime / individualios veiklos pažymoje nurodytą veiklos aprašymą?	Veiklų sąrašo 2 punktas [5], 003, 004 kodas	☐	☐	☐	

		[16], 6 punktas [11]				
4.	Ar faktiškai vykdomos veiklos laikotarpis atitinka verslo liudijime nurodytą veiklos vykdymo laikotarpį?	2, 9 punktai [6]	☐	☐	☐	
5.	Ar gyventojas, vykdamas veiklą su verslo liudijimu, veiklos vykdymo vietoje turi prekių, žaliavų įsigijimo dokumentus (išskyrus atvejus, kai jis buhalterinę apskaitą tvarko Valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – VMI) Išmaniosios mokesčių administravimo informacinės sistemos (toliau – i.MAS) Nuotolinių apskaitos paslaugų smulkiąjam verslui posistemyje (toliau – i.APS) ir prekių, medžiagų arba žaliavų įsigijimo dokumentus arba jų skaitmenines kopijas saugo i.APS)?	16, 16 ¹ ir 16 ² punktai [6], 13 punktas [10]	☐	☐	☐	
6.	Ar individualia veikla besiverčiantis gyventojas, užsiimantis prekybos veikla, naudoja kasos aparatą?	7, 23–25 punktai [7], 9 punktas [8]	☐	☐	☐	
7.	Ar individualia veikla besiverčiantis gyventojas, užsiimantis prekybos veikla ir naudojantis kasos aparatą, kontrolinio pirkimo ³ metu išdavė kasos aparato kvitą?	13 punktas [7]	☐	☐	☐	
8.	Ar individualia veikla besiverčiantis gyventojas, užsiimantis prekybos veikla, VMI nustatytais atvejais, kai kasos aparato neįmanoma naudoti dėl objektyvių priežasčių arba kasos aparato naudojimas sukeltų akivaizdžiai neproporcingą administracinę naštą, kontrolinio pirkimo ³ metu, pirkėjui pageidaujant, išdavė vieną iš šių apskaitos dokumentų ⁴ : <ul style="list-style-type: none"> ○ prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitą (išduodamas tik veiklą vykdant su verslo liudijimu); ○ sąskaitą faktūrą; ○ pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) sąskaitą faktūrą. 	26 punktas [7]	☐	☐	☐	
9.	Ar individualia veikla besiverčiantis gyventojas, užsiimantis prekybos veikla lauko sąlygomis, kontrolinio pirkimo ³ metu, pirkėjui paprašius, išdavė vieną iš šių apskaitos dokumentų ⁴ : <ul style="list-style-type: none"> ○ prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitą (išduodamas tik veiklą vykdant su verslo liudijimu); ○ sąskaitą faktūrą; ○ PVM sąskaitą faktūrą. 	23.23 papunktis, 25 punktas [7]	☐	☐	☐	
10.	Ar gyventojas, įsigijęs verslo liudijimą, turi įsigijęs prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitų?	II skyrius [9], 4, 16–19 punktai [15],	☐	☐	☐	
11.	Ar užpildomas Individualia veikla besiverčiančio gyventojų autonominio kasos aparato kasos operacijų ir išlaidų apskaitos žurnalas ⁵ ?	3 punktas [8], 36.2 papunktis, 37 punktas [12]	☐	☐	☐	
12.	Ar individualia veikla besiverčiantis asmuo (tiek įregistravęs individualią veiklą pagal pažymą, tiek įsigijęs verslo liudijimą),	25 punktas [10], 8 punktas, 10.1 papunktis [17]	☐	☐	☐	

	turgavietėje ir prekybai skirtoje viešoje vietoje prekiaujantis mėsa, mėsos produktais, paukštiena ir paukštienos produktais, šiuos produktus į savo prekybos vietą atsivežė su parduodamų produktų įsigijimo dokumentais bei iki prekybos pradžios dokumentų duomenis suvedė į i.APS?					
13.	Ar individualia veikla besiverčiantis asmuo, turgavietėje ir prekybai skirtoje viešoje vietoje prekiaujantis mėsa, mėsos produktais, paukštiena ir paukštienos produktais, už šiuos parduotus produktus gautas pardavimo pajamas įtraukia į suminę apskaitą ⁶ i.APS ne rečiau kaip mėnesiui pasibaigus, iki kito mėnesio pabaigos?	25 punktas [10], 8 punktas, 10.2 papunktis [17]				
	Reikalavimas (tikrinama po nurodymo pateikti papildomus dokumentus įvykdymo)					
14.	Ar gyventojas, vykdamas veiklą su verslo liudijimu, saugo prekių, žaliavų įsigijimo dokumentus 5 kalendorinius metus po tų metų, kuriais jie gauti ar išrašyti, o PVM sąskaitas faktūras ir sąskaitas faktūras 10 metų nuo jų išrašymo?	18 punktas [6], 17 punktas [9]	☐	☐	☐	
15.	Ar gyventojas, vykdamas veiklą su pažyma, saugo prekių, žaliavų įsigijimo dokumentus ne mažiau kaip 10 metų? Gyventojas šiuos dokumentus gali saugoti ne prekybos vietoje.	7 punktas [8]	☐	☐	☐	
16.	Ar užpildomas individualia veikla besiverčiančio Gyventojų individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalas ⁷ ?	2, 3, 41 punktai [8], I ir III skyriai [9]	☐	☐	☐	
17.	Ar gyventojas, per paskutinius 12 mėnesių viršijęs 45 000 Eur gautų pajamų sumą (prievolės apskaičiuoti ir sumokėti PVM momentas), įsiregistravo PVM mokėtoju?	71 straipsnis [2]	☐	☐	☐	
18.	Ar gyventojas, per praėjusius kalendorinius metus iš Europos Sąjungos atsivežtų prekių vertei viršijęs 14 000 Eur (prievolės apskaičiuoti ir sumokėti PVM momentas) sumą, įsiregistravo PVM mokėtoju?	71 ¹ straipsnis [2]	☐	☐	☐	
19.	Ar darbo santykiai tarp individualia veikla su pažyma besiverčiančio gyventojų ir samdomų darbuotojų, jei tokių yra, įforminti darbo sutartimi?	32, 42 straipsniai [4]	☐	☐	☐	
20.	Ar deklaruotos pajamos už praėjusius mokestinius laikotarpius, jei veikla vykdoma ne pirmus metus?	27 straipsnis [1]	☐	☐	☐	
21.	Ar prekybos verslo liudijimus įsigijusių gyventojų gauta pajamų, parduodant prekes (išskyrus savo gamybos prekes) prekybos veiklos nevykdantiems juridiniams asmenims ir gyventojams jų individualios prekybos veiklos tikslais, dalis, viršijanti 4 500 Eur per mokestinį laikotarpį, apmokestinama kaip individualios veiklos pajamos, kurioms taikomas Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo (toliau – GPM) 6	2.4.2.1 papunktis [14]	☐	☐	☐	

	straipsnio 1 dalyje nustatytas pajamų mokesčio tarifas?					
22.	Ar verslo liudijimus įsigijusių gyventojų per kalendorinius metus gauta pajamų dalis, viršijanti 45 000 Eur per mokestinį laikotarpį, apmokestinama kaip individualios veiklos pajamos, kurioms taikomas GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytas pajamų mokesčio tarifas?	6 straipsnio 4 dalis [1]	☐	☐	☐	
23.	Ar prekybos verslo liudijimus įsigijusių gyventojų gautos pajamos iš prekybos veiklą vykdančių juridinių asmenų yra apmokestinamos kaip individualios veiklos pajamos, kurioms taikomas GPMĮ 6 straipsnio 1 dalyje nustatytas pajamų mokesčio tarifas?	2.3.3 papunktis [14]	☐	☐	☐	

Paiškinimai:

¹ Klausimynas gali būti taikomas ir kitose prekybos individualios veiklos vykdymo vietose.

² Šio Individualią prekybą turgavietėse vykdančių gyventojų kontrolinio klausimyno (toliau – Klausimynas) laužtiniuose skliaustuose nurodytas numeris pateikia nuorodą į Klausimyno II skyriuje „Teisės aktai, susiję su individualią prekybą turgavietėse vykdančių gyventojų kontrole“ nurodytą atitinkamą teisės aktą.

³ Kontrolinis pirkimas – prekių (paslaugų) pirkimas, kurio metu siekiama nustatyti, kaip laikomasi pajamų apskaitymo reikalavimų, nustatytų teisės aktuose, t. y. ar išduodamas kasos aparato kvitas arba prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas, arba sąskaita faktūra, arba PVM sąskaita faktūra.

⁴ Prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitas išrašomas pinigų gavimo momentu, neatsižvelgiant į tai, kada buvo suteiktos paslaugos. Kadangi prekių (paslaugų) pirkimo–pardavimo kvitai išrašomi pinigų gavimo momentu, šis dokumentas turi būti surašytas tuo atveju, kai prekių pardavimas (paslaugos suteikimas) sutampa su jų apmokėjimu.

Sąskaitos faktūros arba PVM sąskaitos faktūros išrašomos prekių pardavimo ar paslaugos suteikimo momentu. Taigi, tuo atveju, kai prekės pardavimo ar paslaugos suteikimo momentas nesutampa su apmokėjimo momentu, gyventojas, atsiskaitymo momentu priimdamas grynuosius pinigus, turi papildomai išrašyti pinigų priėmimo kvitą.

⁵ Individualia veikla besiverčiančio gyventojų autonominio kasos aparato kasos operacijų ir išlaidų apskaitos žurnalas yra Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių, patvirtintų Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-255 „Dėl Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių ir Sprendimo išregistruoti kasos aparatą FR1156 formos patvirtinimo“, 3 priedas „Individualia veikla besiverčiančio gyventojų autonominio kasos aparato kasos operacijų ir išlaidų apskaitos žurnalas“.

⁶ Suminė apskaita – tai parduodamų mėsos, mėsos produktų, paukštienos, paukštienos produktų įsigijimo ar atgabenimo į turgavietę ir prekybai žemės ūkio ir maisto produktais skirtą viešąją vietą dokumentų įtraukimas į apskaitą iki prekybos pradžios ir pardavimo pajamų, gautų už šiuos parduotus produktus, įtraukimas į apskaitą ne rečiau kaip kartą per mėnesį.

⁷ Gyventojų individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalas – Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 415 „Dėl Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“, priedas „Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimą, pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalas“ arba Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1K-040 „Dėl Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla (išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus), buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“, priedas „Gyventojų individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalas“.

Tais atvejais, kai gyventojas naudoja kasos aparatą ir užpildo kasos aparato kasos operacijų žurnalą, jis neprivalo užpildyti Gyventojų individualios veiklos pajamų ir išlaidų apskaitos žurnalo.

II SKYRIUS

TEISĖS AKTAI, SUSIJĘ SU INDIVIDUALIĄ PREKYBOS VEIKLĄ TURGAVIETĖSE VYKLANČIŲ GYVENTOJŲ KONTROLE

1. [Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.](#)
2. [Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas.](#)
3. [Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymas.](#)
4. [Lietuvos Respublikos darbo kodeksas.](#)
5. [Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“.](#)
6. [Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimu Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“.](#)
7. [Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. rugpjūčio 13 d. nutarimu Nr. 1283 „Dėl Atsiskaitymų už prekes ir paslaugas duomenų fiksavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.](#)
8. [Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla \(išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus\), buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. vasario 17 d. įsakymu Nr. 1K-040 „Dėl Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla \(išskyrus gyventojus, įsigijusius verslo liudijimus\), buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“.](#)
9. [Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 415 „Dėl Gyventojų, įsigijusių verslo liudijimus, buhalterinės apskaitos taisyklių patvirtinimo“.](#)
10. [Prekybos žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse darbo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2024 m. sausio 5 d. įsakymu Nr. 1K-5/3D-9 „Dėl Prekybos žemės ūkio ir maisto produktais turgavietėse darbo taisyklių patvirtinimo“.](#)
11. [Nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo ir nenuolatinio Lietuvos gyventojų nuolatinės bazės įregistravimo Lietuvoje pažymų išdavimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 373 „Dėl Nuolatinio Lietuvos gyventojų individualios veiklos vykdymo ir nenuolatinio Lietuvos gyventojų nuolatinės bazės įregistravimo Lietuvoje pažymų išdavimo taisyklių“.](#)
12. [Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2003 m. rugsėjo 18 d. įsakymu Nr. V-255 „Dėl Kasos aparatų ir tiesioginio ryšio kompiuterių tinklo terminalų naudojimo taisyklių ir Sprendimo išregistruoti kasos aparatą FR1156 formos patvirtinimo“.](#)
13. [Fizinių asmenų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą / išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2013 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. VA-36 „Dėl Fizinių asmenų įregistravimo į Mokesčių mokėtojų registrą / išregistravimo iš Mokesčių mokėtojų registro taisyklių patvirtinimo“.](#)
14. [Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. lapkričio 19 d. nutarimas Nr. 1797 „Dėl Verslo liudijimų išdavimo gyventojams taisyklių ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių sąrašo“.](#)
15. [Prekių \(paslaugų\) pirkimo-pardavimo kvito FR0508 formos pildymo taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. 379 „Dėl Prekių \(paslaugų\) pirkimo-pardavimo kvito formos bei šių kvitų pildymo taisyklių patvirtinimo“.](#)
16. [Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių klasifikatorius, patvirtintas Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. lapkričio 21 d. įsakymu Nr. 333 „Dėl Verslo liudijimo formos ir Veiklų, kuriomis gali būti verčiamasi turint verslo liudijimą, rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“.](#)
17. [Pajamų, gautų už turgavietėse ir prekybai žemės ūkio ir maisto produktais skirtose viešosiose vietose parduodamą mėsą, mėsos produktus, paukštieną ir paukštienos produktus, suminės apskaitos taisyklės, patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2024 m. balandžio 17 d. įsakymu Nr. VA-36 „Dėl Pajamų, gautų už turgavietėse ir prekybai žemės ūkio ir maisto produktais skirtose viešosiose vietose parduodamą mėsą, mėsos produktus, paukštieną ir paukštienos produktus, suminės apskaitos taisyklių patvirtinimo“.](#)